

'100 % welkom, waarom is het zo moeilijk'

Hulpblad om jezelf de vraag te stellen: hoe inclusief zijn we eigenlijk?
Auteur: Ronald Buitenhuis

Feitelijk heeft iedereen wel een beperking. Waar de een zijn armen moet missen, heeft de ander problemen met sociale interactie, is slecht in balsporten en weer een ander hoort niet zo goed. Inclusief spelen is veel meer dan een speelplek toegankelijk maken voor rolstoelers. Elske Oost van OBB: 'Een plek maken kunnen we wel als "Hollanders die bruggen, tunnels en windmolens op zee bouwen". Het gaat mis met het 'sociaal bruggen bouwen'. We moeten in gesprek gaan met elkaar over wat echt 100% welkom is voor iedereen.' Een nieuw hulpmiddel van OBB moet duidelijker maken waar we het eigenlijk over hebben bij inclusief spelen.

Oud minister van Gehandicaptenzaken, Rick Brink, verwoordde het als volgt. 'Ik ben op een "normale" school opgegroeid, met "normale" vriendjes. Dat heeft mij ten goede gevormd. Van jongs af aan hoor ik er bij, doe ik mee. Dat is ontzettend belangrijk, voor iedereen, maar speciaal voor mensen met een beperking. Je hebt zelfvertrouwen nodig als je daar tegen in opstand wilt komen.' Toch is het voorbeeld van Rick geen gemeengoed. Inclusief spelen is allesbehalve 'normaal'. 'Altijd

maar weer die vogelnestschommel', vertelt Elske Oost. 'Als we die hebben, hebben we wel voldaan aan inclusief spelen. Maar inclusief is zo veel meer dan dat. Iedereen heeft wel wat. Van een gediagnosticeerde beperking, tot last van een beslagen bril tijdens het spelen of een mindere motoriek. We denken veel te vaak in beperkingen zonder dat er een diagnose is gesteld. We moeten toe naar speelplekken waarbij je eigenlijk helemaal niet merkt dat die nu voor "onbeperkte" of "beperkte" mensen zijn. Dan pas voelt iedereen zich 100% welkom. Spelen is voor iedereen.'

Heerenveen Het gesprek over inclusiviteit gaat niet vanzelf. Zo zien we ook in Heerenveen. Daar is recent een grote speeltuin geschikt gemaakt voor inclusief spelen. Grootste aanpassing was eigenlijk het aanleggen van een pad, zodat iedereen overal kan komen. In een volgende fase gaat Heerenveen ook planten aanleggen voor meer geurbeleving. Voelen wordt een onderdeel van de nieuwe speelplek om zo iedereen mee te laten doen. En toch worstelt Heerenveen, zo blijkt uit het verhaal van Floor Driessen, specialist spelen en speelvoorzieningen in de gemeente Heerenveen. 'We hebben moeite met het vinden van ouders van kinderen met een handicap. Ze hebben het zo druk met hun kinderen dat er weinig tijd over is om überhaupt over de inrichting van een speelplek te denken. Terwijl het natuurlijk niet anders kan dan dat die behoefte er is. Sterker: het kan ouders ontlasten als kinderen even zelf kunnen spelen.' Terwijl Heerenveen

juist veel werkt met bewonersparticipatie. Komt de vraag daar niet vandaan? Floor: 'Bewonersparticipatie is inderdaad van onderop werken: wat wil een buurt, de inwoners. Maar de minder valide mensen zie je zelden in dat soort inspraakmomenten, en worden dus niet gehoord. Als gemeente zien wij het als een plicht om ook die doelgroep te faciliteren. In dit specifieke geval van inclusief spelen willen we daarom toch van bovenaf gaan ingrijpen. Mensen die minder valide zijn uitdagen en uitnodigen om te komen spelen. Daar zullen we in de publiciteit ook nog veel aan moeten doen. Spelen moet altijd kunnen, voor iedereen. Maar wie is iedereen? En hoe doe je mee? Dat zijn vragen waar we nog best mee worstelen hier.' Heerenveen heeft wel een Initiatief Toegankelijkheid waarin burgers nadrukkelijk in

participeren. Floor: 'Maar dat gaat veelal toch over toegankelijkheid van gebouwen en het centrum. Zelden gaat dat over spelende kinderen.'

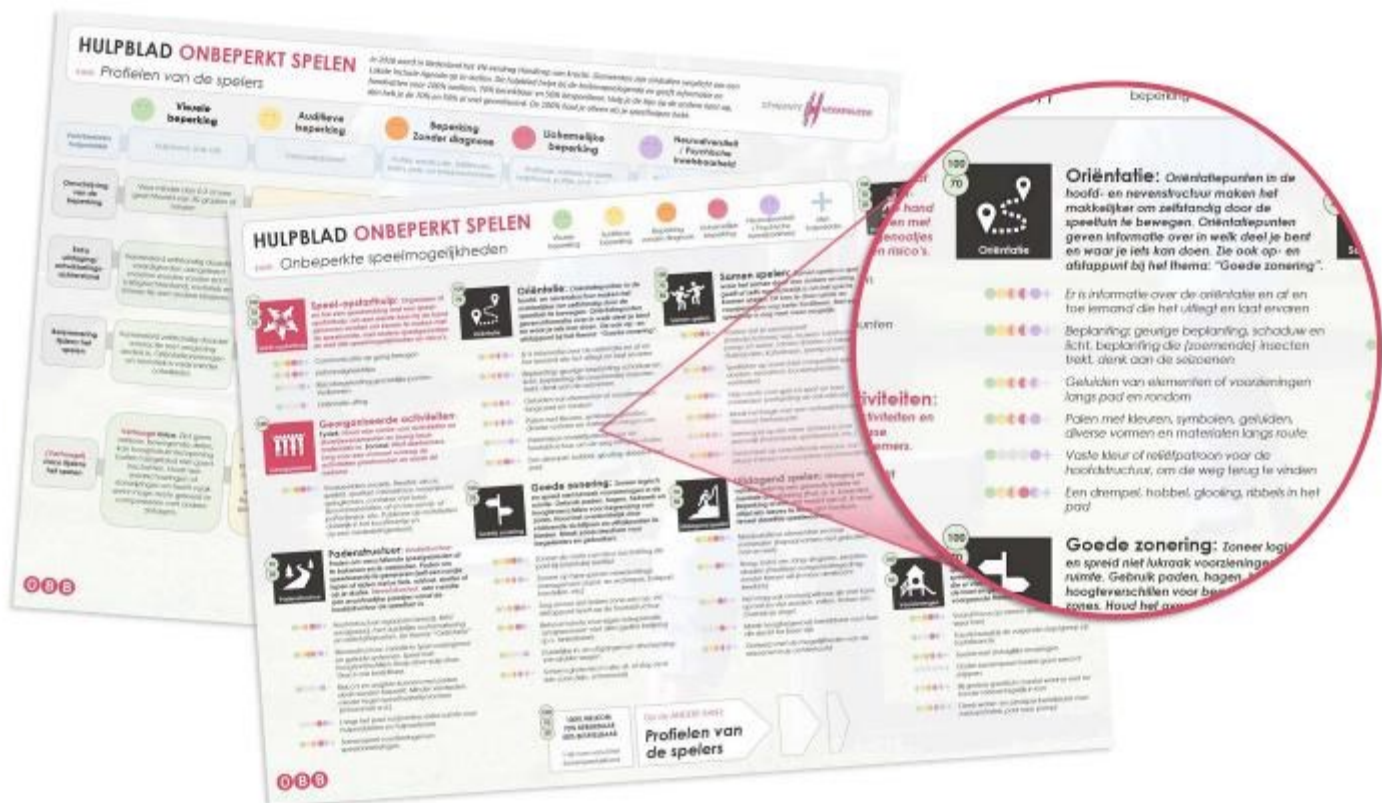
Geen hokjesdenken Elske Oost wil weg van het hokjesdenken. 'Het Samenspeelakkoord dat door diverse partijen inmiddels is ondertekend, is zeker een stap de goede kant op. OBB wil dat akkoord van een extra dimensie voorzien.' OBB heeft een tool ontwikkeld die het gesprek over het inclusiever maken van een plek in de juiste richting duwt. Welke risico's brengen beperkingen met zich mee, die niet benoemd zijn in het Attractiebesluit? Hoe geven we handen en voeten aan 100% welkom, 70% toegankelijk en 50% bespeelbaar die door de VNG als richtlijn wordt gehanteerd? Een hulpblad met ook heel veel ideeën over inrichting. Maar speelplekken bouwen kunnen we als Nederlanders wel. Het gaat veel meer om de vraag: hoe ontweek ik een speelomgeving waarin iedereen 100% welkom is. Dat vergt namelijk iets anders dan fysiek maatregelen. Sterker nog: als het 100% welkom is, zal blijken dat er veel meer wil is tot fysieke maatregelen. Die maken namelijk het spelen voor iedereen leuker. De tool is geen checklist maar meer een inspiratieblad met informatie over waar je inspanningen liggen en voor wie het helpend is bij de diverse maatregelen.' Denk daarbij aan vragen in de tool als: heb ik eigenlijk wel gedacht aan hoe kinderen zich kunnen oriënteren op een plek of er wel voldoende rustpunten zijn. Is er ruimte voor georganiseerd spelen voor iedereen? In welke mate is er gedacht aan mensen met verstandelijke beperking die een volwassen lichaam hebben maar functioneren op het niveau van een 4 jarige? Elske: 'Een hulpblad om jezelf eens de vraag stellen: hé, hoe inclusief hebben we het nu eigenlijk geregeld? Is dit een plek waar iedereen terecht kan, zonder dat je direct in hokjes denkt.'

'Dat kan mijn kind wel' De hulpblad is opgesteld na een uitgebreide literatuurstudie en een uitgebreide sessie in diezelfde gemeente Heerenveen. Floor Driessen: 'Daar hebben we heel veel input opgehaald over wat inclusiviteit nu eigenlijk is. Daar zijn deze uitgangspunten uitgekomen.' Elske Oost: 'Voor veel ouders van kinderen met een handicap geldt vaak: dit kan mijn kind niet. Wat wij willen, is dat we zeggen: we dagen je uit. Je kunt het wel. Niet alleen, dan met hulp van anderen. Dat is inclusief. Het is vooral ook een mindset. Verder is het slim om centrale samenspeelplekken aan te leggen waar iedereen terecht kan. Die blijven altijd actueel in tegenstelling tot plekken die voor één bepaalde gebruiker met een handicap zijn gemaakt. Vergeet niet ook deze kinderen worden ouder en ontwikkelen zich of verhuizen. Denk na, denk breder. Een doof kind is beperkt, maar kan prima overal spelen.' Heerenveen heeft in elk geval de ambitie om komende jaren het vraagstuk inclusiviteit nadrukkelijk op te pakken. Floor Driessen: 'We willen voorkomen dat kinderen die een beperking hebben dit gaan ervaren als handicap voor het buitenspelen. We willen kinderen uitdagen naar buiten te gaan om te spelen. Iedereen moet zich welkom voelen in Heerenveen.'

mail info@obb-ingenieurs.nl of [klik hier](#)

Ontwerp en beleid voor uw buitenruimte. Uitdagend, gevarieerd, circulair, inclusief, divers en toekomstbestendig. Woonwijk, onze speelruimte.

Afmelden nieuwsbrief: [klik hier](#)
Deze nieuwsbrief is verzonden aan
«**Ontbrekend samenvoegveld**»

Bouwhuisweg 4
7431 RG Diepenveen
0570 - 61 60 05
johan@obb-ingenieurs.nl
www.obb-ingenieurs.nl